

Onlangs ben ik te gast geweest in het radioprogramma 'de elektronische eeuw' van Herbert Blankensteijn op de radiozender Business News Radio. Gedurende een half uur heb ik samen met Frank Koppejan, die betrokken is bij het Nederlands Taxonomy Project, gesproken over XBRL. Voor ICT-ers zitten er aan XBRL veel interessante kanten: niet alleen aan de techniek, ook aan de verbinding met de business en de toenemende rol van communicatie tussen systemen.

XBRL als inspiratiebron

Allereerst, wat is XBRL? XBRL staat voor eXtensible Business Reporting Language. Het is een taxonomie (afsprakenlijst) gebaseerd op de bekende XML-standaard en legt alle definities vast voor financiële rapportages. Stel dat iemand je een getal 12 rapporteert. Wat is dat dan? Is het 12 duizend of 12 miljoen euro? Of 12 dollar? En betekent dat getal dan werk onderhanden of is het de voorraadpositie. Dit kwartaal of vorig boekjaar?

Binnen de XBRL-standaard is precies vastgelegd wat dit soort begrippen inhouden en hoe ze worden gecodeerd. Dat betekent dat vanuit elk financieel informatiesysteem een XBRL-bericht kan worden gemaakt, dat naar een willekeurig ander informatiesysteem kan worden gezonden. Deze kan de aangeleverde informatie volgens de meegestuurde tags ontrafelen en zelf verder verwerken. Het is duidelijk dat controlerende instanties als de Belastingdienst, de Kamer van Koophandel, het Centraal Bureau voor de Statistiek, waterschappen, de Autoriteit Financiële Markten en allerlei partijen als bijvoorbeeld beurzen enorme aanhangers zijn van XBRL. In plaats van

handmatige voorbewerking en overname van financiële gegevens kunnen ze nu een enkel XBRL-bericht ontvangen en kunnen ze alle gegevens automatisch in hun informatiesystemen verwerken. Ook binnen bedrijven kan XBRL worden gebruikt om afzonderlijke financiële informatiesystemen te laten samenwerken zonder allerlei ingewikkelde koppelingen te maken. Vanuit een hoofdkantoor is het veel eenvoudiger om een balans te consolideren vanuit verschillende werkmaatschappijen in meerdere landen als je je niet met alle technische details van koppelingen bezig hoeft te houden.

***Controlerende instanties
zijn enorme aanhangers
van XBRL***

COLUMN DOOR THEO KOSTER

Theo Koster is directeur van Conclusion Communication, een adviesbureau voor ICT-marketing. Zijn e-mailadres tkoster@conclusion.nl staat open voor reacties.

De XBRL-taxonomie is gereed en wordt momenteel getest. Bedrijven als LogicaCMG, Microsoft en Software AG bouwen bijvoorbeeld een proefopstelling voor de Vereniging van Kamers van Koophandel om automatisch de jaarrapportage te ontvangen. Leveranciers van financiële pakketten voegen XBRL-rapportages toe aan hun standaardproducten.

Maar er is meer dat we kunnen leren van de XBRL-standaard. Wat mij ook boeit is de naadloze koppeling tussen techniek en business. Dat is wat veel ICT-toepassingen nu missen. Denk er maar eens over na: XBRL zit letterlijk bovenop een enorme administratieve lastenverlichting aan de kant van het bedrijfsleven. Bovendien kunnen toezichthouders hun taak veel beter uitvoeren: het gaat immers niet om het verzamelen van de informatie, maar om te controleren of er geen onregelmatigheden in voorkomen. Ter illustratie; bij de Duitse beurs DAX werkt een afdeling van 200 mensen aan het controleren en invoeren (=overtypen!) van financiële informatie... De businesscase kan ik letterlijk op een bierviltje uitrekenen. Of een bedrijf dat ergens een overname doet en als statiegeld ineens een tweede merk boekhoudpakket erbij heeft. Zonder XBRL moest zo'n werkmaatschappij op termijn onvermijdelijk over op 'de standaard'. Een grootschalige implementatie van een financieel pakket om enigszins betrouwbaar financiële gegevens uit te kunnen wisselen. Met XBRL beperkt het probleem zich tot het uitwisselen van een standaarddocument.

En dat brengt me op het laatste, en voor software engineers meest interessante punt van XBRL. De mogelijkheden van standaarden als XBRL dringen informatiesystemen terug op hun eigen functionele eilandje. Waar ERP-pakketten de neiging hadden steeds breder hun tentakels uit te slaan, komt nu de samenwerking tussen financiële pakketten meer in zicht. Loosly coupling in plaats van verregaande integratie. Terug in het hok en wees daar eerst maar eens even heel goed. Componentizing van standaardpakketten als het ware. En als het pakket (of beter module?) op zijn functioneel domein niet heel goed is, kan het eenvoudig door een alternatief worden vervangen. Samenwerking wordt een stuk eenvoudiger, dan allerlei ingewikkelde gateways en conversieproducten. De samenwerking is niet alleen technisch eenvoudiger, maar functioneel ook veel rijker omdat van elk gegeven ook de betekenis vastligt.

De mogelijkheden van standaarden als XBRL dringen informatiesystemen terug op hun eigen functionele eilandje

XBRL voldoet daarmee aan de hoogste norm voor software-engineering: het is wiskundig elegant. In elke context functioneert het, waarbij er geen inbreuk op de integriteit van onderliggende informatiesystemen plaatsvindt. Daarmee is het een inspiratiebron voor alle software-engineers.

P.S.

Nog niet overtuigd van de elegantie van XBRL? Het is een koud kunstje om rapportagedefinities toe te voegen om bijvoorbeeld CO2-rapportages of personeelsverzuim te kunnen rapporteren. De X staat immers voor eXtensible!

P.P.S.

Het volledige radio-interview is te beluisteren op www.bn.nl.